

Nr 49.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående rätt för statsmeteorologen T. H. P. Bergeron att för placering i löneklass tillgodoräkna sig viss tjänstgöring; given Stockholms slott den 14 januari 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

A. Pehrsson-Bramstorp.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 januari 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS
MÖLLER, LEVINSON, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp, anmäler efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet fråga om rätt för statsmeteorologen T. H. P. Bergeron att för placering i löneklass tillgodoräkna sig viss tjänstgöring samt anför därvid:

Statens meteorologisk-hydrografiska anstalt har i skrivelse den 4 september 1936 — med förmålan att anstalten den 31 juli 1936 utnämnt Bergeron till statsmeteorolog — anhållit, att Bergeron, som den 20 maj 1922 trätt i utländsk tjänst, måtte för placering i löneklass få tillgodoräkna sig den tid från den 1 februari 1925, under vilken han i en följd utfört mot hans nuvarande tjänst svarande arbete i utlandet, med avdrag dock för tre år.

Rörande Bergerons tjänstgöring upplyses i skrivelsen, att han varit meteo-

Bihang till riksdagens protokoll 1938. 1 saml. Nr 49.

rolog dels under tiden 1 januari 1920—15 maj 1922 vid anstalten, dels under tiden 20 maj 1922—31 oktober 1923 och 1 februari 1925—31 januari 1929 vid Bergens geofysiska institut, dels ock under tiden den 1 februari 1929—14 juli 1935 vid meteorologiska institutet i Oslo. I nu nämnda tjänstgöringar har emellertid enligt vad i skrivelsen uppgives avbrott skett dels under tiden 12 oktober 1928—16 april 1929, då Bergeron tjänstgjort såsom instruktör vid väderlekstjänsten på Malta, och dels under tiden 23 september 1930—12 december 1930 och 18 december 1931—31 oktober 1932, då Bergeron varit instruktör vid väderlekstjänsten i Moskva. Från den 15 juli 1935 till sin utnämning den 31 juli 1936 till statsmeteorolog har Bergeron varit e. o. meteorolog vid anstalten.

I en den 1 mars 1937 dagtecknad promemoria har chefen för anstalten överdirektören G. Slettenmark rörande Bergerons tjänst i utlandet och övriga kvalifikationer anfört följande:

Enligt överenskommelse med överdirektör A. W. Wallén hade Bergeron 1922 tagit tjänstledighet för att arbeta vid väderlekstjänsten i Bergen och sätta sig in i den s. k. Bergenskolans metoder. Arbetet hade emellertid dragit ut på tiden och Bergeron hade blivit en av de främsta medarbetarna vid utarbetandet av de metoder, som nu vid flertalet väderlekstjänster och även i Sverige lades till grund för prognosarbetet. Under en följd av 13 år hade Bergeron oavbrutet varit anställd i norska statens tjänst vid »De Meteorologiske Institusjoner», först i Bergen och sedan i Oslo. Hans tjänsteställning motsvarade från och med 1926 statsmeteorolog och från 1 februari 1929 förste statsmeteorolog (»direktörens konsulent i værvarslingstekniske spørsmål»). Bergeron hade under denna tid åtnjutit tjänstledighet dels för vissa studier i Tyskland, dels för att såsom sakkunnig biträda vid organiserandet av väderlekstjänsten på Malta och i Moskva.

Att Bergeron gjort sig känd såsom en synnerligen skicklig vetenskapsman och framstående kännare av arbetet inom den praktiska väderlekstjänsten framginge utom av nyssnämnda sakkunnigeuppdrag även därav, att han vore medlem av fyra internationella meteorologiska kommissioner och fyra av deras underkommissioner, därav president i symbolunderkommissionen, att han av de utländska sakkunnige fått andra förslagsrummet till meteorologiprofessuren i Uppsala och att han utnämnts till docent vid Stockholms högskola.

Att de kunskaper och erfarenheter Bergeron sålunda förvärvat under sitt arbete i norsk statstjänst vore av utomordentligt värde för anstalten låge i öppen dag.

Därvid finge först nämnas att Bergeron helt eller delvis utarbetat de norska observatörsinstruktionerna, den internationella molnatlasen och karttecknen, vilket nu kommit till direkt nytta vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, och att han under sitt arbete vunnit samma erfarenheter om skötseln av meteorologiska stationer, väderlekstjänst m. m., som om han varit anställd vid anstalten.

Genom sitt arbete i de internationella kommissionerna hade han vidare vunnit en nära kontakt med flertalet mera betydande europeiska meteorologiska institut och forskare, vilket vore ovärderligt för anstaltens omfattande internationella samarbete. Av vikt därvid vore bland annat även, att Bergeron talade och skreve obehindrat, utom svenska och norska, tyska och engelska och vore mycket väl hemmastadd i franska och ryska.

Slutligen finge framhållas, att Bergeron förvärvat stor vana och skicklighet i att undervisa och handleda, vilket vore av stort värde för fyllandet av det stora praktiska undervisningsbehov, som föreläge vid anstaltens olika väderlekstjänster.

Då Bergeron sålunda utfört praktiska och vetenskapliga arbeten av stor betydelse för hans nuvarande verksamhet vid anstalten, vore de begärda ålderstilläggen i synnerligen hög grad motiverade.

Till följd av remisser hava utlåtanden i ärendet avgivits den 2 februari 1937 av statskontoret och den 12 mars 1937 av allmänna civilförvaltningens lönenämnd.

Statskontoret har i sitt yttrande hemställt, att ansökningen icke måtte föranleda någon åtgärd.

Till stöd för sin ståndpunkt har statskontoret anfört:

Vid befordran från icke-ordinarie befattning till ordinarie tjänst finge befattningshavare för placering i löneklass i den nya tjänsten jämlikt 11 § 2 mom. gällande avlöningsreglemente, efter prövning av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall, helt eller delvis tillgodoräknas den tid han utom statens tjänst utfört sådant arbete av direkt allmännyttig beskaffenhet, som i avseende å sin art och omfattning funnes ur det allmännas synpunkt svara mot, vara jämförbart med eller av högre värde än det arbete, han hade att utföra å den ordinarie befattningen.

Det avgörande hade härvid, enligt vad förarbetena till dessa bestämmelser utvisade, ansetts vara det föregående arbetets beskaffenhet att, på samma gång det varit likartat eller jämförbart med utövning av den statstjänst, som tillträdde, tjäna ett verkligt samhällsändamål.

Då det arbete, varom i detta fall vore fråga, utförts vid meteorologiska institutioner i utlandet, torde åberopade författningsrum icke äga tillämpning. Enär Bergeron icke heller enligt annat stadgande i avlöningsreglementet kunde i lönehänseende tillgodoräknas ifrågavarande tjänstgöringstid, hemställde statskontoret, att framställningen icke måtte till någon Kungl. Maj:ts åtgärd föranleda.

Allmänna civilförvaltningens lönenämnd har — under hänvisning till ett beslut av 1930 års riksdag varigenom förste statsmeteorologen V. F. V. Lundholm medgivits rätt att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna sig viss tjänstgöring vid fysikalisk-meteorologiska observatoriet i Davos (prop. nr 163, jordbruksutsk. utl. nr 36, R. skr. nr 242) — anfört, att, med hänsyn till den ståndpunkt, som vid behandlingen av nyssberörda ärende kommit till uttryck rörande värdet ur det allmännas synpunkt av befattningshavares vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt tjänstgöring i utlandet, lönenämnden ansett förutsättning för en tillämpning av stadgandet i 11 § 2 mom. avlöningsreglementet i förevarande fall vara för handen. Lönenämnden har därför icke velat motsätta sig, att Bergeron i viss utsträckning tillgodoräknades den tid han varit verksam vid utländska institutioner. Lönenämnden har föreslagit, att han av sagda tid finge räkna sig tillgodo sammanlagt sex år.

Den tjänstgöring Bergeron haft vid utländska institutioner lärers, såsom statskontoret i sitt utlåtande framhållit, näppeligen kunna betraktas såsom sådant arbete av direkt allmännyttig beskaffenhet, att därpå skulle kun-

Departement-
chejen.

na grundas anspråk jämlikt 11 § 2 mom. av allmänna avlöningsreglementet att tillgodoräkna tjänstgöringen för placering i lönehänseende. Emellertid torde Bergerons tjänstgöring i utlandet ha varit av stor betydelse för hans nuvarande verksamhet vid meteorologisk-hydrografiska anstalten. Med hänsyn härtill finner jag mig böra förorda, att Bergeron berättigas att i viss omfattning tillgodoräkna sig berörda tjänstgöring. Såsom lönenämnden i sitt yttrande påpekat har riksdagen tidigare i liknande fall medgivit tillgodoräkning av dylik tjänstgöring. I överensstämmelse med vad nämnden föreslagit anser jag, att Bergeron bör få tillgodoräkna sig sex år av ifrågavarande tjänstgöringstid för placering i löneklass. Ärendet torde böra underställas riksdagens prövning.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att statsmeteorologen T. H. P. Bergeron må vid placering i löneklass tillgodoräkna sig sex år av den tid, han tjänstgjort vid meteorologiska institutioner i utlandet.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

P. Gullstrand.